

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีพและปรับปรุงตนเองให้พัฒนาสอดคล้องไปกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ถ้าประชากรส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพย่อมมีผลดีต่อการพัฒนาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 บัญญัติว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรา 81 ที่เน้นให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้ประชาชนเกิดความู้คู่คุณธรรม ซึ่งเป็นที่มาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในบทบัญญัติ มาตรา 64, 65, 66 ที่มีใจความโดยรวมว่า รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 30)

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (IT 2010) ประกาศเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2544 กำหนดให้การพัฒนาไอซีทีในภาคการศึกษา (e-Education) เป็นหนึ่งในห้าองค์ประกอบหลักที่จะสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตามแนวของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยที่รัฐบาลตระหนักว่า ไอซีทีเป็นเครื่องมือสำคัญในการก้าวสู่ยุคข่าวสารข้อมูลการใช้ไอซีที มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่สนองต่อคุณภาพชีวิตโดยตรง (กิดานันท์ มลิทอง, 2548, หน้า 93) และสถาบันการศึกษาต่างๆ มุ่งสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบ e-Learning เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครู ผู้สอนเร่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ส่งผลให้ครูผู้สอนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง แต่จากการสำรวจพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ยังจัดรูปแบบการสอนแบบเดิม เพราะมีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อย แม้ว่าจะเคยผ่านการอบรมหลายครั้ง (สุภาณี เสงศรี, 10 มกราคม 2550)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2547–2549 ซึ่งได้ระบุเป้าหมายให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการเรียน การสอนและการให้บริการทางการศึกษา ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ทั้งที่เป็น หนังสือเรียน ผลงานวิจัย และหนังสือทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมการเรียนการสอนตาม หลักสูตร (กลุ่มนโยบายและแผน กระทรวงศึกษาธิการ, 2549. www.moe.go.th)

เพื่อสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และเป้าหมายของ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถสร้างและพัฒนา สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนในรูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (Courseware) บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) เป็นต้น โดยจัดอบรม เชิงปฏิบัติการ การสร้างและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หลายหลักสูตร เพื่อพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนนำไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ (วารีย์ รอดมา, พรุ่ง วิมลจิตรสอาด, จำเริญ อากาศสุภา, ผู้ให้ สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2551) ครูผู้เข้ารับการอบรม และวิทยากรผู้ให้การอบรม พบว่า ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ในขณะที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรม แต่หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถสร้างและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ เพราะลืมนขั้นตอนการใช้โปรแกรม และขาดผู้แนะนำในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากข้อจำกัดของ ระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อย ทำให้ไม่สามารถทบทวนใหม่ได้

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูโดยการฝึกอบรม ปัญหาที่พบคือครูต้องใช้เวลา ในการสอนเพื่อเข้ารับการอบรม ทำให้นักเรียนขาดครูผู้สอนและไม่ได้รับความรู้เต็มที่ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแสวงหารูปแบบการพัฒนาครูไปพร้อมๆ กับการปฏิบัติหน้าที่ การสอนนักเรียนของตนไปด้วย ซึ่งปัจจุบันการพัฒนาคณาจารย์มีหลายรูปแบบที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของบุคลากรได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุม ทั้งด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรมทางไกล การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัยเอื้ออำนวยในการฝึกอบรมให้บรรลุ วัตถุประสงค์ สามารถลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมได้ รวมทั้งผู้เข้ารับการอบรมสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดเวลาตามความต้องการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีผลทำให้รูปแบบของการฝึกอบรมใน

ปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนไปจากเดิมและมีความหลากหลายมากขึ้น แนวทางหนึ่งที่สามารถตอบสนอง การเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดีคือ การฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้ ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning: SDL) ร่วมกับการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ และการออกแบบ รูปแบบการอบรมที่เหมาะสมกับผู้อบรมแต่ละคน จะสามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีคุณภาพ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การฝึกอบรมที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในปัจจุบัน คือ การฝึกอบรมผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ที่สามารถออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ให้ตอบสนอง ตามความต้องการ และมีผลต่อการเรียนรู้และการคิดของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2542, ไม่ปรากฏเลขหน้า)

การฝึกอบรมเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันเป็นการ เพิ่มความสามารถในการทำงานของคน ทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความชำนาญ ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบต่างๆ ที่บุคคลพึงมีต่อหน่วยงาน และสิ่งอื่นๆ ที่แวดล้อม เกี่ยวข้องกับตัวผู้ปฏิบัติงาน (จงกลณี ชูติมาเทวินทร์, 2544) ในการจัดฝึกอบรมในหน่วยงาน จะต้องตอบสนองปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง และเลือกรูปแบบของการฝึกอบรมที่เหมาะสม เพื่อให้มีสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

เว็บฝึกอบรม (Web-Based Training: WBT) เป็นรูปแบบหนึ่งของการฝึกอบรมผ่านเว็บ โดยใช้คุณสมบัติต่าง ๆ ของอินเทอร์เน็ตมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด และมีลักษณะที่สามารถเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับ วิทยากร และเพื่อน ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่ง (Khan อัจฉิงใน นนทการ วราหะ และคณะ, 2547, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมผ่านเว็บไว้ว่า หมายถึง โปรแกรมการ ฝึกอบรมผ่านเว็บในรูปแบบของไฮเปอร์มีเดีย ที่นำคุณลักษณะและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่บนเว็บ มาใช้ประโยชน์ในการจัดสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้คุณสมบัติต่าง ๆ บนเว็บ คือ การให้บริการสนทนาเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ผู้สอน และแม้แต่ผู้เรียน อื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันซึ่งอาจทำได้ทันที ทันใด ขณะที่แต่ละฝ่ายใช้โปรแกรม พร้อม ๆ กัน ทั้งนี้ทำให้กระบวนการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

การฝึกอบรมผ่านเว็บ (Web-based Training: WBT) เป็นรูปแบบหนึ่งของ การฝึกอบรมโดยใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปรชญนันท์ นิลสุข 2549, www7.brinkster.com กล่าวถึงรูปแบบของเว็บเพื่อการฝึกอบรมไว้ว่าการใช้เว็บในการฝึกอบรมก็ต้องคำนึงถึงคุณลักษณะ ของเว็บเป็นสำคัญ เมื่อการอบรมนั้นไม่จำเป็นต้องเดินทางไปอบรมในห้องฝึกอบรม

แต่เป็นการฝึกอบรมโดยการสื่อสารทางไกล จะทำอย่างไรให้การฝึกอบรมโดยเว็บมีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่าเทียม หรือดีกว่าการฝึกอบรมในห้องฝึกอบรมอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต

เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้แสดงให้เห็นว่า เป็นสื่อที่ทรงพลังที่จะเข้ามาพัฒนา การฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระทำได้ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ ที่ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการฝึกอบรมได้ เนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายตลอด 24 ชั่วโมง เรียนรู้ในเวลาใดก็ได้ มีประสิทธิภาพสูง สามารถอบรมได้ด้วยตนเองทั้งที่ทำงานและที่บ้าน เป็นมิติใหม่ของเครื่องมือและ กระบวนการในการฝึกอบรม (Pollack and Masters, 1997) ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นประโยชน์ของ การใช้อินเทอร์เน็ตในการฝึกอบรมได้แก่

1. การฝึกอบรมเข้าถึงทุกหน่วยงานที่มีอินเทอร์เน็ตติดตั้งอยู่
2. การฝึกอบรมกระทำได้โดยผู้เข้ารับการอบรมไม่ต้องทิ้งงานประจำเพื่อมาอบรม
3. ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ของว่าง ฯลฯ
4. การฝึกอบรมกระทำได้ตลอด 24 ชั่วโมง
5. การจัดฝึกอบรมมีลักษณะที่ผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เกิดขึ้นกับ ตัวผู้เข้าอบรมเองโดยตรง (Self-directed)
6. การเรียนรู้เป็นไปตามความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเอง (Self-pacing)
7. สามารถทบทวนบทเรียนและเนื้อหาได้ตลอดเวลา
8. สามารถซักถามหรือเสนอแนะ หรือถามคำถามได้ ด้วยเครื่องมือบนเว็บ
9. สามารถแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้เข้ารับการอบรมได้โดยเครื่องมือสื่อสาร ในระบบอินเทอร์เน็ตทั้ง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือห้องสนทนา (Chat Room) ฯลฯ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษา และพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการโรงเรียนบ้านคลองไทร อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ บุคลากรในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และมีความต้องการที่จะสร้างสื่อการสอนในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้บริการเว็บฝึกอบรมในการศึกษา เพิ่มเติม ซึ่งทบทวนได้ตลอดเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ ใช้ในสร้างสื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยเว็บฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ฝึกอบรมที่มีต่อเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้เว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่มีประสิทธิภาพ
2. สามารถใช้เป็นทางเลือกในการฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถฝึกอบรม ตามความสามารถและความต้องการ ได้ทุกเวลาและ ทุกสถานที่ ที่มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. ผลของการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บฝึกอบรม ในเรื่องอื่นๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้แบ่งการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอน เป็นขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรม

1.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูประจำการ โรงเรียนบ้านคลองไทร อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 22 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สำรวจความต้องการของครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2551 เกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรมเรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ซึ่งคณะผู้ศึกษาค้นคว้า แบ่งเนื้อหา จำนวน 10 ใบความรู้ ดังนี้

ใบความรู้ที่ 1 การสร้าง Multimedia e-Book ด้วย FlipAlbum 6.0

ใบความรู้ที่ 2 การสร้าง e-Book ง่ายและเร็ว

ใบความรู้ที่ 3 การควบคุม e-Book

ใบความรู้ที่ 4 การทำงานกับไฟล์ e-Book

ใบความรู้ที่ 5 การทำงานกับข้อความ

ใบความรู้ที่ 6 การปรับแต่งรูปภาพ

ใบความรู้ที่ 7 การปรับแต่ง e-Book

ใบความรู้ที่ 8 นำเสนอสื่อมัลติมีเดีย

ใบความรู้ที่ 9 ลิงก์ไปที่ต่างๆ

ใบความรู้ที่ 10 สร้างเป็น CD นำเสนอ

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.1 ความต้องการของครูประจำการโรงเรียนบ้านคลองไทร ปีการศึกษา 2551 เกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหาการฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อการสร้างเว็บไซต์ที่ตรงกับความต้องการ

1.3.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ จุดประสงค์ของเว็บฝึกอบรม

2. ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้เว็บฝึกอบรม

2.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูประจำการโรงเรียนบ้านคลองไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 22 คน ฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนบ้านคลองไทร อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ และเก็บข้อมูลในฐานะข้อมูล

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างและพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 10 ใบความรู้ เพื่อใช้ในการฝึกอบรม

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

2.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การฝึกอบรมด้วยเว็บ เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.3.2.1 ประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามเกณฑ์ 80/80

2.3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเว็บฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ขั้นตอนที่ 3 การสอบถามความพึงพอใจของผู้ฝึกอบรมที่มีต่อเว็บฝึกอบรม

3.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูประจำการ โรงเรียนบ้านคลองไทร อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 22 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของครูประจำการที่ฝึกอบรม ที่มีต่อเว็บฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านเนื้อหา ด้านกราฟิกและการออกแบบ และด้านเทคนิค

3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของครูประจำการที่ฝึกอบรม ที่มีต่อเว็บฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านเนื้อหา ด้านกราฟิก และการออกแบบ และด้านเทคนิค

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อตกลงเบื้องต้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ โรงเรียนบ้านคลองไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ดังนี้

1. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
2. มีความต้องการที่จะสร้างสื่อการสอนในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
3. เข้ารับการฝึกอบรมด้วยความสมัครใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เว็บฝึกอบรม หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอ ผ่านทาง เวิลด์ ไรด์ เว็บ ในรูปแบบการฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น โดยใช้ระบบเครือข่ายเป็นสื่อหรือตัวกลางในการฝึกอบรมในลักษณะของการนำเสนอข้อมูล ที่ประกอบด้วย โครงสร้างเว็บ หน้าหลักเว็บ แนะนำการใช้เว็บ เนื้อหา รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และแบบทดสอบก่อนและหลังอบรม ผู้เข้ารับการอบรมสามารถใช้เว็บเพจ (Web Page) ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสืบค้นข้อมูล ถามคำถาม ตอบปัญหา และทำกิจกรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับบทเรียน ผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากร หรือผู้เข้ารับการอบรมกับผู้เข้ารับการอบรมด้วยกัน โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่คณะผู้ศึกษาได้นำมาใช้ในการฝึกอบรม เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้โปรแกรม FlipAlbum 6.0 ประกอบด้วย ใบความรู้ทั้งหมด 10 ใบความรู้

การพัฒนาเว็บฝึกอบรม หมายถึง การสร้างเว็บสำหรับการฝึกอบรม โดยให้มีประสิทธิภาพ 80/80 โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอ ผ่านทาง เวิลด์ ไรด์ เว็บ ในรูปแบบการฝึกอบรมเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับ

ครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรม หมายถึง ผลของคะแนนในการทดสอบประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยใช้เกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพของบทเรียน ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ ประเมินจากร้อยละของ คะแนนที่ผู้เข้ารับการอบรมได้จากการทำกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประเมินจากผลลัพธ์หลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากร้อยละของคะแนนที่ผู้เข้ารับการอบรมได้จากการทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

ครูประจำการ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม และมีคุณสมบัติตามที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดไว้

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของครูประจำการที่ฝึกอบรมภายหลังจากการใช้เว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ฝึกอบรมที่มีต่อเว็บฝึกอบรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การเรียนรู้แบบนำตนเอง ด้วยการแสวงหาความรู้จากเว็บฝึกอบรม โดยมีกระบวนการเรียนรู้ต่อไปนี้ 1) ผู้ฝึกอบรมวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) ผู้ฝึกอบรมบอกทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้ 3) สามารถใช้ความสัมพันธ์ของเพื่อนร่วมฝึกอบรมเพื่อเป็นเครื่องมือวินิจฉัย ความต้องการและรับการช่วยเหลือจากผู้อื่น 4) สามารถระบุทรัพยากร บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 5) มีความสามารถเลือกใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้และแสดงผลด้วยความริเริ่มสร้างสรรค์ 6) มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง 7) เกิดความสนใจของผู้เรียนเองซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าจะเรียนความรู้เรื่องใด อย่างไร และจะประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สมมุติฐานการศึกษาครั้งนี้ว่า

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรม สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการฝึกอบรม ด้วยเว็บฝึกอบรม เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2